

MENN SUM VEIÐA HUMMARA E

- Politiski myndugleikin vil hava útróðurin burtur. Allir fiski-og útróðrarmenn í Føroyum kenna seg lumpaðar og illa viðfarnar, og hetta virkar fyri mær, sum talan er um býarfólk móti bygdarfólki. Eftir hvat eg dugi at síggja, er ágangurin á veiðiliðið vordin størri, síðan Føroyar gjørdust eitt valdømi. Tað sigur formaðurin í Hummarafelagnum, Virgar Fagraklett, sum hevur havt limafund um uppskotið hjá landsstýrismanninum um brúksskyldu

Vilmund Jacobsen

Hummarafelagið, ið er felagið hjá monnum, sum fiska hummara, hevði fyri góðari viku síðan fund um uppskotið hjá landsstýrinum um brúksskyldu, sum eisini fevnir um loyvini hjá teimum, sum fiska hummara.

Fundurin var í kappróðrarneystinum í Streymnesi, og uppmøtingin var góð á hesum fundi. Allir, sum møttir vóru, vóru samdir um ikki at taka undir við ætlaðu broytingunum hjá landsstýrismanninum um brúksskyldu og mótmæltu tiskil harðliga ætlanini um hesa broyting í lógini um vinnuligan fiskiskap.

Í uppskotinum liggur nevnliga, at hummarakvota, sum ikki er eginkvota, kann fella til landskassan aftur og kann seljast umaftur, hóast menn hava keypt sær hesar kvotur frá monnum, sum eru givnir at fiska hummara. Tað er nevnliga soleiðis, at teir, sum fiska hummara í dag, í nógvum førum hava keypt loyvini frá øðrum monnum, og harafturat hava

- Fyri at fáa hummaraloyvi, skalt tú hava rættindi til at veiða í bólki 5 – og fyri at hava veiðirættindi í bólki 5 skal báturin verða minni enn eitt vist. Tí hevði tað loyst okkara trupulleikar, um bátar undir 15 tons vóru undantíknir ætlaða kravinum um brúksskyldu, sigur Virgar Fagraklett, formaður í Hummarafelagnum

Mynd: Vilmund Jacobsen

menn gjørt lutfalsliga stórar iløgur í rúsur. Summir hava keypt sær eini trý loyvir, og formaðurin í Hummarafelagnum, Virgar Fagraklett, metir, at øll loyvir, sum hava skift eigara, síðan vit finga lógina um vinnuligan fiskiskap miðskeiðis í nítíðunum, eru keypt loyvir.

Almenn afturtøka

- Sambært uppskotinum hjá landsstýrismanninum um brúksskyldu kunnu hesi loyvi nú takast aftur, um tey ikki eru brúkt tvey fylgjandi ár á rað, eins og uppskotið leggur upp til, at tikið verður burtur av kvotuni, har talan er um eginkvotur. Okkara limir hava annars verið í góðari trúgv um, at her fór einki kollveltandi at henda fyrr enn í fyrsta lagi í 2018.

Virgar Fagraklett sigur, at nógv tað størsta veiðið, sum er Tangafjørður, Kaldbaksfjørður, Kollafjørður og Skálafjørður, hevur felagskvotu, sum liggur um 54 tons. Økið fevnir um alt hetta økið heilt norður til brúnna við Streymin.

- Samlaða talið av hummaraloyvum liggur um 50, og í hesum felags øki, har allir fiska av felagskvotu, eru eini 36 loyvir. Samlaða hummarakvotan kring alt landið liggur um 80 tons.

Formaðurin í Hummarafelagnum sigur, at tað eru nakrar ávísar greinar í uppskotinum hjá landsstýrinum um brúksskyldu, sum felagið óttast og als ikki tekur undir við.

- Tað, sum vit ikki kunnu taka undir við, er grein 13 a í uppskotinum, har sagt verður, at fiskirættindi skulu gagnnýttast. Sjálvandi vilja vit gagnnýta okkara fiskirættindi, men ymiskar umstøður kunnu gera, at menn ikki røkka teimum 80% av eginkvotuni, sum er treytin fyri, at vit ikki missa burtur av kvotuni til næsta fiskiár. Í uppskotinum stendur nevnliga, at 80% av fiskidøggunum hjá fiskifari skulu í einum fiskiári verða nýttir til fiskiskap. Lagt verður afturat, at 80% av egnum kvotuparti, egnari árskvotu, egnum hjáveiðiparti og egnari hjáveiðikvotu hjá fiskifari skulu í einum fiskiári verða fiskað.

Virgar vísir á, at um minni enn 80% av fiskirættindunum eru nýtt, verða rættindini fiskiárið eftir skerd í prosentum við muninum millum tað, sum fiskað er – og 80% av hesum rættindum.

- Sambært uppskotinum fella skerd fiskirættindi aftur

til landið. Í uppskotinum stendur eisini, at um tillutaðu fiskirættindi als ikki eru nýtt í tvey fiskiár á rað, fella rættindini aftur til landið, sigur formaðurin í Hummarafelagnum.

Hann leggur afturat, at nevndu 80%, sum røkkast skulu, um menn ikki skulu missa burtur av kvotuni árið eftir, fevna bara um eginkvotur – og ikki felagskvotur.

Felagskvota øðrvísi

- Vit duga ikki at síggja í uppskotinum, at krøvini mótmegis teimum, sum fiska av felagskvotu, líkjast teimum, sum fiska av eginkvotum. Soleiðis, sum vit lesa uppskotið, kunnu menn, sum fiska av felagskvotu, gjarna bara fiska eitt tons og soleiðis varðveita síni rættindi. Men um teir, sum fiska hummara av felagskvotu, einki fiska í tvey ár á rað, missa teir eisini fiskiloyvi. Eftir uppskotinum er hetta galdandi – líka mikið, um talan er um felagskvotu ella eginkvotu, sigur Virgar Fagraklett.

Hann leggur afturat, at hjá summum hummarafiskimonnum er tað eingin trupulleiki at fiska sína kvotu, meðan tað hjá øðrum er ein stórur trupulleiki.

- Ymiskt er, hvussu menn gera sær reiðskapin og agnið, sum menn egna í rúsum, hevur eisini sera nógv at siga. Ymiskt er eisini, hvussu veiðan er í ymisku økjum, leggur hann afturat.